

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა 25

26.07.2018

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამდიდრების) საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის (წარმადობის გაზრდა) მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ნაგუთი 2014“ ქიათურის მუნიციპალიტეტი, დ. აღმაშენებლის N5

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქიათურის მუნიციპალიტეტი, საჩხერის გზატკეცილი N6;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 15.06.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ნაგუთი 2014ის“ მიერ წარმოდგენილია ქიათურის მუნიციპალიტეტში სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი) საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის (წარმადობის გაზრდა) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში. შპს „ნაგუთი-2014“ გეგმავს, ქ. ქიათურაში საჩხერის გზატკეცილი N6-ში მდებარე, მის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე, მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმოს მეორე დამოუკიდებელი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობას. არსებული გამამდიდრებელი საწარმო ფუნქციონირებს 2015 წლიდან, რომელზეც გაცემულია (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N56 15.09.2015). არსებული ტექნოლოგიური ხაზი განთავსებული იყო 3000 მ² მიწის ფართობზე, შემდეგ მოხდა ტერიტორიის გაფართოება და ამჟამად საერთო ფართობი შეადგენს 4600 მ²-ს. საწარმოო ტერიტორიიდან მდინარე ყვირილა დაშორებულია 80 მეტრით.

ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად იფუნქციონირებს ორივე ტექნოლოგიური ხაზისთვის საჭირო ინფრასტრუქტურული ობიექტები. არსებული საწარმოს წარმადობა 60 000 ტ/წელ. ახალი ტექნოლოგიური ხაზის დამატების შემდგომ გაიზრდება და ორივე ტექნოლოგიური ხაზის საერთო მაქსიმალური წარმადობა გახდება 120 000 ტ/წელ.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და

შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - არსებული ტექნოლოგიური დანადგარების დეტალური აღწერა;
 - საწარმოში დაგეგმილი დანადგარების სიმძლავრე და წარმადობა;
 - საწარმოს ტერიტორიიდან მანძილი უახლოესი საცხოვრებელ სახლებამდე მდებარეობის მითითებით, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე.
 - ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა.
 - ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - საწარმოში დაგეგმილი სალექარის მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა, შესაბამისი გათვლებითა და დასაბუთებით;
 - დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
 - საწარმო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება, სამეურნეო ფეკალური, სანიაღვრე და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
 - ტექნოლოგიური ციკლის სრული ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დეტალური აღწერა;
 - წარმოებაში გამოყენებული მადნის დახასიათება;
 - ნედლეულის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
 - მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობების და რაოდენობის შესახებ მონაცემები და შემდგომი მართვის ღონისძიებები, ნარჩენების მართვის გეგმა;
 - შლამებისა და კუდების რაოდენობის, დასაწყობების, ტრანსპორტირების და შემდგომი მართვის საკითხები;
 - ავტოტრანსპორტი: ავტომანქანების მოძრაობის გეგმა-გრაფიკი; ნედლეულის, ასევე მზაპროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტი და სქემა.

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- ზემოქმედება ნიადაგზე, ნიადაგის დაბინძურებით გამოწვეული რისკები, ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს მშენებლობის/ექსპლუატაციის ეტაპზე შესაბამისი გათვლებით და შემარბილებელი ღონისძიებები, ზემოქმედების შედარება;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის ჩასატარებელი/დაგეგმილი საველე კვლევების შესახებ ინფორმაცია.
- დეტალური ინფორმაცია მდინარე ყვირილას წყლის ხარისხის კონტროლის მეთოდის გამოყენებაზე.
- ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შეფასება და შეფასების პროცესში გამოყენებული მეთოდები.
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, იქტიოფაუნაზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება(მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
- შლამის და კუდების ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედება.
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოსახლეობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება.
- კუმულაციური ზემოქმედება (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე);
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა და ზემოქმედების აცილებისთვის, შემცირებისთვის განსაზღვრული ღონისძიებები.
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა; მონიტორინგის ღონისძიებების, საკონტროლო წერტილების, მეთოდის, სიხშირისა და პერიოდულობის განსაზღვრით.

- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის გადაწყვეტილების ინფორმირებისა და მის მიერ წაროდგენილი მოსახრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს დეტალური გენერალური გეგმა, სადაც დატანილი და აღწერილი იქნება ყველა დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული ობიექტი;
- გზმ-ს ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვნით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.

6. 2015 წლის 15 სექტემბრის ეკოლოგიური ექსპერტიზის N56 15.09.2015 დასკვნის პირობების შესრულების ანალიზი:

- 2015 წლის 15 სექტემბრის ეკოლოგიური ექსპერტიზის N56 დასკვნის შესაბამისად დეტალური ინფორმაცია:
- ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დანერგვის შესახებ;
- სანიაღვრე წყლების შეკრებისა და მათი სალექარში ჩართვის შესახებ;
- საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილია თუ არა ავტოსამრეცხაო, კარიერიდან წამოსული მანქანების ძარისა და საბურავების გარეცხვის მიზნით.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ნაგუთი 2014ის“ მიერ წარმოდგენილ ჭიათურის მუნიციპალიტეტში, საჩხერის გზატკეცილი N6 ტერიტორიაზე, შპს „ნაგუთი 2014ის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავების (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი) საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის (წარმადლობის გაზრდა) მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე **სავალდებულოა მომზადდეს გზმ-ის ანგარიში**, წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.